

**Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Uitbreiding van de produktie van substraat
champignonteelt CNC te Moerdijk**

29 mei 1997

777-60

commissie voor de milieu-effectrapportage

Provincie Noord-Brabant
Afdeling Lucht, Geluid en
Milieuvergunningen
Postbus 90151
5200 MC s'-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
436361

uw brief
d.d. 8 april 1997

ons kenmerk
U390-97\ve\sj\777-63

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieu-effect-
rapport Uitbreiding van de produktie
van substraat champignonteelt CNC
te Moerdijk

doorkiesnr.
(030) 234 76 25

Utrecht,
29 mei 1997

Met bovengenoemde brief stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de produktie-uitbreiding van de CNC te Moerdijk.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

prof.dr.ir. D. de Zeeuw
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Uitbreiding van de produktie van substraat
champignonteelt CNC te Moerdijk

In afschrift aan: Dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van West-Brabant

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Uitbreiding van de
produktie van substraat champignonteelt CNC te Moerdijk

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Uitbreiding van de produktie van substraat champignonteelt CNC te Moerdijk,

uitgebracht aan Provincie Noord-Brabant (coördinerend bevoegd gezag) door de Commissie
voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

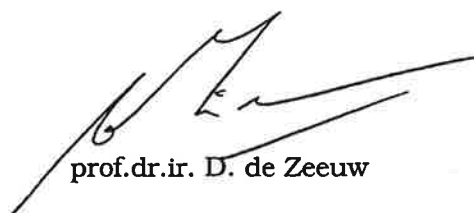
de werkgroep m.e.r. Uitbreiding van de produktie van substraat champignonteelt CNC te
Moerdijk,

de secretaris

drs. M. van Eck

de voorzitter

prof.dr.ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 29 mei 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	2
2. Oordeel over het MER	2
3. Opmerkingen over het MER met aanbevelingen voor de besluitvorming	3
3.1 Geluid	3
3.2 Geur	3
3.3 Grondstoffen en water	4
3.4 Biofilter	5
3.5 Evaluatie achteraf	6
4. Leerpunten voor toekomstige MER'en	6
4.1 M.e.r. op maat	6
4.2 Presentatie geluidrapport	6

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 april 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 75 d.d. 18 april 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Coöperatieve Nederlandse Champignonkwekersvereniging (CNC) heeft het voornemen de productiecapaciteit voor Indoor Verse Compost (IVC) op de locatie Moerdijk uit te breiden met 250.000 ton per jaar tot een productie van 750.000 ton per jaar. Hiervoor dienen de milieuvergunningen te worden aangepast. Ter onderbouwing van de besluitvorming is milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd. Bevoegd gezag zijn Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant voor de vergunningverlening ingevolge de Wetmilieubeheer en het Hoogheemraadschap West-Brabant voor de vergunningverlening ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Per brief van 8 april 1997¹⁾ is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het opgestelde milieu-effectrapport (MER). De openbare bekendmaking²⁾ heeft plaats gevonden op 18 april. Van de geboden mogelijkheid om een openbare hoorzitting aan te vragen is geen gebruik gemaakt.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage³⁾. De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt in dit advies verder 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie biedt om bij de besluitvorming het milieubelang een volwaardige plaats te geven, en daarbij op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER⁴⁾, zoals vastgesteld op 12 augustus 1996;
- op eventuele onjuistheden⁵⁾;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶⁾.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreactie.

2. OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van oordeel dat het MER **voldoende informatie** biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over de aangevraagde vergunningen.

Het MER is goed leesbaar. Doordat gebruik is gemaakt van de resultaten van een aantal monitoringonderzoeken is een goede praktijkgerichte basis ontstaan voor het beschrijven van de belangrijkste emissies.

Naar aanleiding van de informatie in het MER geeft de Commissie hieronder in hoofdstuk 3 enkele aanbevelingen die bij de verdere besluitvorming over de vergunningen kunnen worden gebruikt. Hoofdstuk 4 bevat een paar leerpunten voor toekomstige MER'en.

---

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en verdere projectgegevens.

4 Wm, artikel 7.23, lid 2.

5 Wm, artikel 7.23, lid 2.

6 Wm, artikel 7.10.

de geuren van koffiebranderijen en veevoederbedrijven als referentiegeuren zijn gebruikt, terwijl in het brancheonderzoek voor deze geuren geconcludeerd is dat er onvoldoende informatie is om de relatie tussen de geurconcentratie en de hinder vast te stellen.

In de tweede plaats acht zij de onderbouwing van de conclusie dat voor de CNC kan worden uitgegaan van de geurnorm voor veevoederbedrijven niet overtuigend. Hoewel volgens het onderzoek de aanvaardbaarheid van geurmonsters van de CNC afkomstig uit het biofilter en uit de gaswasser aanzienlijk verschilt¹², wordt vervolgens aangegeven dat voor beide geuren de aanvaardbaarheid toch vergelijkbaar is geacht met de geur van veevoederbedrijven. Dat impliceert dat er op dit moment nog vraagtekens kunnen worden gezet bij de bruikbaarheid van dit soort geurkwaliteitsbeoordelingen.

De Commissie acht het echter niet noodzakelijk dat op dit moment nog aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd, allereerst omdat de voorgestelde grenswaarde nog op een tweede wijze is onderbouwd. In het MER is aangegeven dat in 1995 gedurende een periode van storingen met verhoogde emissies met een gemeten niveau van 2 ge/m³ als 98-percentiel geen klachten van hinderbeleving vanuit de omringende woonbebouwing¹³ naar voren zijn gekomen.

Verder heeft de Commissie overwogen dat uit uitgevoerd hinderonderzoek bij andere branches en bedrijven blijkt dat de milieuhygiënisch aanvaardbare hindergrens vaak ongeveer bij 1 à 2 ge/m³ en hoger ligt, zodat een aanvullend geuronderzoek geen totaal andere conclusie zou opleveren over de te hanteren grenswaarde.

Naarmate het nieuwe geurbeleid in de komende jaren verder met onderzoekservaring wordt ingevuld, zal het eenvoudiger worden met goed onderbouwde en aan werkelijk optredende hinder gerelateerde geurnormen te werken.

- De Commissie adviseert eventuele optredende geurhinder in de toekomst via evaluatie en monitoring te bewaken.

3.3 Grondstoffen en water

Mogelijke maatregelen ter beperking van het gebruik van leidingwater door vervanging door licht verontreinigd afvalwater van derden zijn in het MER niet meer dan indicatief uitgewerkt met het motief dat afgewacht moet worden welke behoefte aan proceswater resteert bij een eventuele toename van het gebruik van drijfmest.

Uit het MER blijkt dat 20% van de paardenmest en 100% van het stro wordt geïmporteerd, hetgeen niet in lijn is met het landelijke beleid om het mineralenoverschot in Nederland te beperken. Het vervangen van een zeker percentage (geïmporteerde) paardenmest door drijfmest zou een bijdrage leveren in het verminderen van de mestproblematiek in Nederland. Verder kan het ook van belang zijn in verband met de bruikbaarheid van champost als compost. In de

---

12 De zogenaamde omslagpunten verschillen meer dan een factor 4.

13 Naar aanleiding van klachten bij een aangrenzend bedrijf is na overleg met de provincie het oorspronkelijke voornemen aangepast en zal een hogere schoorsteen voor het nieuwe tunnelbedrijf worden gebouwd. Hiermee komt de geuremissie bij de dichtstbijzijnde woonbebouwing op 1,5 ge/m³ als 98-percentiel.

3.5 Evaluatie achteraf

Het MER bevat enkele korte opmerkingen over de evaluatie achteraf.

- In aanvulling op de hiervoor vermelde aanbevelingen, geeft de Commissie het bevoegde gezag in overweging (in ieder geval) ook de volgende punten in het evaluatieprogramma en/of monitoringsonderzoek te verwerken:
  - controle op de samenstelling van het produkt dat de CNC aflevert in relatie tot de mogelijke toepassing als zeer schone compost (monitoring);
  - terugmelding van en overleg over de resultaten van voortschrijdend onderzoek over het gebruiken van ander (thermofiel) filtermateriaal en de daarmee deels samenhangende energiebesparing (evaluatie).

4. LEERPUNTEN VOOR TOEKOMSTIGE MER'EN

4.1 M.e.r. op maat

De vastgestelde richtlijnen zijn naar het oordeel van de Commissie goed toegespitst op de belangrijkste milieuaspecten. In verband met het streven naar een efficiënte toepassing van m.e.r. vindt de Commissie het jammer dat het opgestelde MER meer informatie bevat dan waarom in de richtlijnen is gevraagd¹⁶].

4.2 Presentatie geluidrapport

De geschreven toelichting bij het aspect geluid is te summier, zie ook hoofdstuk 3. Met een rapport dat voor 95% uit computeruitdraaien bestaat is het moeilijk voldoende inzicht te geven in hetgeen in richtlijnen over geluid voor MER'en wordt gevraagd. De verdeling tussen basismateriaal en beschouwing zou evenwichtiger mogen zijn.

---

16 Zie bijvoorbeeld pagina 25-28, 33-37, 45-46, 48, 71 en 90.

BIJLAGEN

**bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Uitbreiding van de produktie van substraat
champignonteel CNC te Moerdijk**

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 april 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

VERZONDEN
11 APR. 1997

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Fax: (073) 612 35 65

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: 436361
Uw kenmerk : -
Afdeling : LGM
Doorkiesnr.: 6812732
Bijlagen : div.
Datum : 8 april 1997
Onderwerp : Bekendmaking van de aanvragen om vergunningen van de aanvragen om vergunningen Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo), de Wet milieubeheer en het Milieu-effectrapport (MER) (artikel 7.21 Wet milieubeheer).

De Commissie voor de
milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	14 APR 1997
nummer :	504-97
dossier :	TTT-4041, 42, 43 16
kopie naar :	VTS, TP, TR, 16

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij doen wij u, mede namens het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van West-Brabant toekomen zes exemplaren van de aanvragen om nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunningen krachtens de Wet milieubeheer, de Wvo en het MER van de Coöperatieve Nederlandse Champignonkwekersvereniging voor haar inrichting ter vervaardiging van substraat voor de champignonteelt aan de Orionweg 5 te Moerdijk.

De bekendmaking van de ontvangst van de aanvragen om vergunningen krachtens de Wet milieubeheer, de Wvo en het MER zal plaatsvinden op 18 april 1997 in de dagbladpers en in de Nederlandse Staatscourant.

Bijgaand treft u aan de kennisgeving inzake de terinzagelegging van deze documenten.

Indien daarom wordt verzocht zullen wij, binnen de termijn waarin de stukken tervisie liggen, een openbare zitting beleggen, waarin een ieder in de gelegenheid wordt gesteld om mondeling opmerkingen te maken naar aanleiding van het MER.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de volledigheid en de juistheid van het MER.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van het bureau
Procesindustrie en Afvalverwerking,

Mr. E. Oosterbroek.

Bij antwoord s.v.p. onderwerp, datum en kenmerk van deze brief vermelden

Bankrelaties: ING Rekening nr. 67.45 60.043, Postbank nr. 1070176 i.n.v. Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 75 d.d. 18 april 1997

Wet milieubeheer/ Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken mede namens en het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap van West-Brabant het volgende bekend.

Op 21 maart 1997 zijn bij hen nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunningen krachtens bovengenoemde wetten aangevraagd, met de daarbij behorende Milieu-effectrapportage (MER), door de Coöperatieve Nederlandse Champignonkwekersvereniging voor haar inrichting ter vervaardiging van substraat voor de champignonteelt aan de Orionweg 5 te Moerdijk.

Aanvragen, het MER en bijbehorende stukken liggen vanaf 21 april 1997 gedurende vier weken ter inzage in:

- het gemeentehuis te Zevenbergen, Doelstraat 10 op werkdagen van 9 tot 12 uur en bovendien op donderdagavond van 18 tot 20 uur;
- het Hoogheemraadschap van West-Brabant, Bouvignelaan 5 te Breda op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur alsmede buiten kantooruren na telefonische afspraak (076-5641330);
- de bibliotheek van de provincie Noord-Brabant, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch tijdens kantooruren.

Tot en met 20 mei 1997 kunnen opmerkingen naar aanleiding van het MER schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Men kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Indien daarom wordt verzocht zal, binnen de termijn waarin de stukken ter visie liggen, een openbare zitting worden belegd, waarin eenieder in de gelegenheid wordt gesteld om mondeling opmerkingen te maken naar aanleiding van het MER.

Indien u hiervan gebruik wenst te maken dient u dit vóór 12 mei 1997 telefonisch te melden aan de heer H.F. van Gaal van de dienst WMV (073-6812732).

Tot zes weken nadat de beschikkingen zijn bekendgemaakt, blijven de stukken tijdens kantooruren ter inzage liggen.

's-Hertogenbosch, april 1997

Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Coöperatieve Nederlandse Champignonkwekersvereniging B.A.

Bevoegd gezag: Provincie Noord-Brabant (coördinerend bevoegd gezag) en het Dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant

Besluit: wijziging van de vergunning ingevolge Wet milieubeheer en eventueel de vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Besluit m.e.r.: 18.7

Activiteit: De CNC composteert mest ten behoeve van de substraatbereiding voor de champignonenteelt. De voorgenomen activiteit betreft de uitbreiding van de produktiecapaciteit voor in-door verse compost (IVC) met 250.000 ton per jaar tot 750.000 ton per jaar.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 19 april 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 10 juni 1996

richtlijnen vastgesteld op: 14 augustus 1996

kennisgeving MER: 18 april 1997

toetsingsadvies uitgebracht: 29 mei 1997

Bijzonderheden:

In december 1993 is een MER ter visie gelegd over het toenmalige voornemen van de CNC om substraat voor de champignonenteelt te bereiden op het industrieterrein te Moerdijk. (Zie projectnummer 459.) Op basis van dit MER zijn in september 1994 vergunningen verleend met een looptijd van 5 jaar. De Commissie vroeg in het op te stellen MER korte samenvattingen te geven van de informatie uit 1993, voor zover die nog actueel en relevant is voor de besluitvorming. Eventuele nieuwe ontwikkelingen dienen uitgebreider te worden beschreven.

Bij de toetsing beoordeelde de Commissie het MER positief. Naar aanleiding van de inhoud van het MER adviseerde zij het bevoegde gezag bepaalde geluidaspecten bij de besluitvorming in het kader van het zonebeheer verder uit te werken. De Commissie was verder van mening dat de aspecten geurhinder, drijfmest-, water- en energiegebruik, alsmede nieuwe ontwikkelingen op het gebied van thermofiel filtermateriaal in het evaluatieprogramma zouden moeten worden opgenomen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. C.J.M. Anzion

ing. R.P.M. Jansen

dr.ir. A. Klapwijk

ir. A.F. in 't Veld

prof.dr.ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M. van Eck

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19970520	Global Environmental Management B.V.	Cuijk	19970526